

Sygn. akt I C 1214/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2019 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marek Jasiński

Protokolant: Joanna Czyżewska

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2019 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. na rzecz A. K. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu. Sygn. akt I C 1214/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 13 czerwca 2018 r. powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. domagał się zasądzenia od A. K. kwoty 5.178,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości sumy równowartości stropy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego oraz 5,5 punktów procentowych od dnia 27 maja 2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, że pozwany wytoczył przeciwko niemu powództwo przeciwegzekucyjne. Wyrok Sądu meriti został przez powoda zaskarżony. Sąd Okręgowy uznał apelację powoda za częściowo uzasadnioną, jednocześnie obciążył powoda kosztami postępowania wygenerowanymi zarówno przed Sądem Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, jak i przed Sądem Okręgowym w Gdańsku, opiewającymi na łączną kwotę 5.423 zł. Z uwagi na fakt, iż na dzień wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. XVI Ca 1040/17 istniała wymagalna wierzytelność pozwanego A. K. względem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wynikająca z tytułu wykonawczego o sygn. I Nc 4927/03, powód pismem z dnia 5 kwietnia 2018 r. złożył oświadczenie o potrąceniu kwoty 5.423 zł. Oświadczenie zostało doręczone pozwanemu w dniu 11 kwietnia 2018 r. W konsekwencji powód pismem z dnia 4 kwietnia 2018 r. ograniczył wniosek egzekucyjny co do pozwanego z uwzględnieniem oświadczenia o potrąceniu. W dniu 16 kwietnia 2018 r. powód powziął informację o wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego z wniosku pozwanego na podstawie tytułu wykonawczego - wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 marca 2018 r. o sygn. akt XVI Ca 1040/17, w zakresie pkt 1 ppkt c, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 4 kwietnia 2018 r. Pismem z dnia 9 kwietnia 2018 r. Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku zajął rachunek bankowy powódki. W toku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano kwoty objęte wnioskiem egzekucyjnym wraz z kosztami egzekucyjnymi. W dniu 20 kwietnia 2018 r. pozwany poinformował stronę powodową, iż kwestionuje skuteczność złożonego oświadczenia dłużnika o potrąceniu wierzytelności. Zdaniem powoda dla skuteczności potrącenia nie jest wymagana zgoda drugiej strony. Wskazał, iż oryginał oświadczenia został

przesłany pozwanemu wraz z uwierzytelnionym odpisem pełnomocnictwa, pełnomocnikowi pozwanego natomiast jedynie do wiadomości. Oświadczenie o potrąceniu nie stanowi również nadużycia prawa, bowiem powód dochodzi zwrotu roszczenia wynikającego z prawomocnego orzeczenia sądowego. Pismem z dnia 14 maja 2018 r. wezwał pozwanego do zwrotu wyegzekwowanych kwoty 5.178,65 zł, jednakże bezskutecznie. Według powoda kontynuowanie postępowania egzekucyjnego w zakresie kwot objętych oświadczeniem o potrąceniu stanowi czyn niedozwolony. Należność określona w tytule wykonawczym za wyjątkiem kosztów postępowania klauzulowego pozwanemu, bowiem nie przysługiwała z uwagi na jej zaspokojenie.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu kwestionował skuteczność oświadczenia o potrąceniu wskazując, iż osoba je składająca nie wykazała swojego umocowania – nie załączyła do oświadczenia pełnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego powodowej spółki. Podniósł, iż postępowanie egzekucyjne dotyczyło zarówno kosztów zastępstwa procesowego, jak i kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym, określonych w postanowieniu przez Komornika Sądowego, od którego powód nie wywiódł środka zaskarżenia. Jednocześnie wskazał, iż nie cofnął wniosku o wszczęcie egzekucji, by nie razić się na obciążanie kosztami postępowania egzekucyjnego. Nadto w ocenie pozwanego oświadczenie o potrąceniu jest nieważną czynnością prawną z uwagi na jej sprzeczność z zasadami współzycia społecznego. Zdaniem pozwanego takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Kwestionował również podstawę prawną roszczenia wskazując, iż postępowanie egzekucyjne nie było niecelowe, ponieważ zostało wszczęte przed datą doręczenia rzekomego oświadczenia o potrąceniu. Zdaniem pozwanego roszczenie nie stanowi również bezpodstawnego wzbogacenia, bowiem powód nie wykazał, by uzyskał na jakiegokolwiek korzyści z tego tytułu.

Na rozprawie w dniu 2 sierpnia 2019 r. strona pozwana doprecyzowała stanowisko w sprawie, wskazując, iż powód naruszył zasady współzycia społecznego w zakresie dotyczącym sytuacji finansowej pozwanego, poprzez doprowadzenie go do stanu niewypłacalności, jak i z uwagi na prowadzenie postępowania egzekucyjnego w zakresie odsetek przekraczających wartość odsetek maksymalnych, pomimo wniosku pozwanego w 2016 r. o umorzenie postępowania egzekucyjnego w tym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w sprawie o sygn. akt Nc 4927/03 w dniu 30 kwietnia 2004 r., E. B., A. K., G. S. zobowiązani zostali do solidarnej zapłaty na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwoty 17.105,74 zł z odsetkami umownymi w wysokości 50% w stosunku rocznym od kwoty 14.021,79 zł od dnia 17 grudnia 2003 r. do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi od kwoty 3.083,95 zł od dnia 17 grudnia 2003 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami sądowymi w kwocie 354 zł, kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 2.415 zł.

dowód: kopia nakazu zapłaty z dnia 30 kwietnia 2004 r. sygn. akt Nc 4927/03 –k. 28/

Z wniosku wierzyciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku M. C. wszczął postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt Km 1560/16 na podstawie tytułu wykonawczego nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w sprawie o sygn. akt Nc 4927/03 w dniu 30 kwietnia 2004 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 16 września 2004 r.

/ bezsporne, nadto dowód: kopia nakazu zapłaty z dnia 30 kwietnia 2004 r. sygn. akt Nc 4927/03 –k. 28/

Wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2017 r. wydanym w sprawie I C 1522/16 z powództwa A. K. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku:

- w pkt 1 pozbawił wykonalności w stosunku do A. K. tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2004r. w sprawie sygn. akt Nc

4927/03 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 16 września 2004r. w części tj. w zakresie zasądzonych odsetek umownych w wysokości 50% w stosunku rocznym od kwoty 14.021,79 zł od dnia 17 grudnia 2003r. do dnia zapłaty ponad wysokość odsetek maksymalnych, z tym ustaleniem, że odsetki umowne należne za okres od dnia 17 grudnia 2003r. do dnia 20 lutego 2006r. od kwoty 14.021,79 zł pozbawia wykonalności ponad kwotę odsetek maksymalnych wynoszącą 23% w skali roku,

- w pkt 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/ bezsporne, nadto dowód: kopia wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 31 sierpnia 2017 r. wydanego w sprawie I C 1522/16-k. 18-19 verte/

Wyrokiem z 23 marca 2018 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VXI Ca 1040/17 z powództwa A. K. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 31 sierpnia 2017 r. sygn. akt I C 1522/16, Sąd Okręgowy w Gdańsku w pkt 1 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) pozbawił w stosunku do A. K. wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Gdańsku z dnia 30 kwietnia 2004r. w sprawie sygn. akt Nc 4927/03 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 16 września 2004r. w części tj. w zakresie zasądzonych odsetek umownych w wysokości 50% w stosunku rocznym od kwoty 14.021,79 zł od dnia 20 lutego 2006 r. do dnia zapłaty ponad wysokość odsetek maksymalnych,

b) oddalił powództwo w pozostałym zakresie,

c) zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.330,20 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

- w pkt 2 oddalił apelację w pozostałym zakresie,

- zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.092,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancje odwoławczą.

/dowód: kopia wyroku Sądu Okręgowego z 23 marca 2018 r. wydanego w sprawie o sygn. akt VXI Ca 1040/17 – k. 31-34/

Pismem z dnia 4 kwietnia 2018 r. radca prawny M. J. działając w imieniu i na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w związku z treścią wyroku Sądu Okręgowego z 23 marca 2018 r., wydanego w sprawie o sygn. akt VXI Ca 1040/17, ograniczyła egzekucję prowadzoną przez Komornika Sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku M. C. pod sygn. akt Km 1560/16 do kwot:

- 14.021,79 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego w stosunku rocznym od dnia 5 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty,

- 3.083,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 5 kwietnia 2018 r. do dnia zapłaty,

46.955,32 zł tytułem odsetek umownych narosłych do dnia 4 kwietnia 2018 r.,

2.656,24 zł tytułem odsetek ustawowych narosłych do dnia 4 kwietnia 2018 r.

/dowód: pismo z dnia 4 kwietnia 2018 r. wraz z potwierdzeniem nadania –k. 40 -42/

Pismem z dnia 5 kwietnia 2018 r. radca prawny M. J. podając, iż działa w imieniu i na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. w związku z treścią wyroku Sądu Okręgowego z 23 marca 2018 r. wydanego w sprawie o sygn. akt VXI Ca 1040/17, wskazując na wzajemną wierzytelność w kwocie 5.423 zł, złożyła oświadczenie o potrąceniu przysługującej A. K. od spółki (...) wierzytelność w łącznej kwocie 5.423 zł z wzajemnie wymagalnymi

wierzytelnościami wynikającymi z tytułu wykonawczego I Nc 4927/03. Podkreśliła, że następstwem potrącenia jest kompensata wzajemnych wierzytelności ze skutkiem umorzenia w całości kwoty 5.423 zł

A. K. oraz spółki.

Jednocześnie wskazała, że kwotę 2.587,60 zł zaliczono na odsetki ustawowe od kwoty skapitalizowanej zasądzone tytułem I Nc 4927/03, kwotę 60 zł na koszty zastępstwa klauzuli z tytułu I Nc 4927/03, kwotę 6 zł na pozostałe koszty klauzuli z tytułu z tytułu I Nc 4927/03, 2.400 zł na koszty zastępstwa procesowego z tytułu I Nc 4927/03, kwotę 369,40 zł zaliczono na pozostałe koszty procesowe z tytułu I Nc 4927/03.

Poinformowała również, iż roszczenie zawarte we wniosku egzekucyjnym zostanie ograniczone o potrąconą kwotę oraz stosownie do wydanego w dniu 23 marca 2018 r. wyroku Sądu Okręgowego.

Odpis oświadczenia o potrąceniu wraz z odpisem z Krajowego Rejestru Spółek z dnia 19 kwietnia 2018 r. oraz pełnomocnictwem z dnia 28 kwietnia 2018 r. i raportem spłaty należności został doręczony A. K. w dniu 11 kwietnia 2018 r.

Odpis oświadczenia został przesłany do wiadomości pełnomocnikowi A. K. adwokatowi M. M..

/dowód: odpis oświadczenia z załącznikami wraz z potwierdzeniem odbioru –k. 29, odpis oświadczenia wraz z potwierdzeniem nadania –k. 37-38/

Na dzień 28 kwietnia 2018 r. osobą uprawnioną do reprezentacji spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. był G. B. – prezes zarządu.

/dowód: odpis pełen z Krajowego Rejestru Sądowego nr (...) –k. 103-121/

Pismem z dnia 9 kwietnia 2018 r. Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ T. W. skierował do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego sygn. akt Km 723/18 na podstawie tytułu wykonawczego wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ z dnia 31 sierpnia 2017 r. sygn. akt I C 1522/16, wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 marca 2018 r. sygn. akt XVI Ca 1040/17, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 4 kwietnia 2018 r.

/dowód: odpis zawiadomienia o wszczęciu egzekucji –k. 43-44/

Pismem z dnia 9 kwietnia 2018 r. Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ T. W. w ramach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 723/18 wezwał dłużnika (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. do zapłaty 4.330,20 zł tytułem kosztów procesu, 225 zł tytułem kosztów zastępstwa w egzekucji, 138 zł tytułem kosztów klauzuli, 704,28 zł tytułem opłaty egzekucyjnej, 9,80 zł tytułem wydatków gotówkowych w terminie 7 dni.

/dowód: odpis wezwania do zapłaty –k. 49/

Pismem z dnia 9 kwietnia 2018 r. Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ T. W. w ramach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 723/18 zawiadomił dłużnika (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. o zajęciu rachunku bankowego oraz o zakazie wypłat.

/dowód: odpis zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego oraz o zakazie wypłat –k. 50/

Drogą elektroniczną za pośrednictwem wiadomości e-mail w dniu 18 kwietnia 2018 r. M. J. pełnomocnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zwróciła się do Komornika Sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ T. W., prowadzącego postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 723/18 o

wstrzymanie czynności egzekucyjnych z uwagi na oświadczenie o potrąceniu, którego skan wraz z potwierdzeniem odbioru załączyła. Nadto przesłano skan upoważnienia do składania tego rodzaju oświadczeń w imieniu spółki.

/ bezsporne, nadto dowód: wiadomość e-mail –k. 52/

Drogą elektroniczną za pośrednictwem wiadomości e-mail w dniu 18 kwietnia 2018 r. pełnomocnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą zwrócił się do pełnomocnika A. K. z prośbą o cofnięcie wniosku o wszczęcie egzekucji z dnia 9 kwietnia 2018 r., przesyłając jednocześnie skan oświadczenia o potrąceniu.

/dowód: korespondencja stron –k. 51/

W dniu 18 kwietnia 2018 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. dokonała spłaty zajęcia egzekucyjnego w postępowaniu o sygn. akt Km 723/18 na łączną kwotę 5.316,65 zł.

/dowód: potwierdzenie płatności –k. 61-63/

Pismem z dnia 20 kwietnia 2018 r. Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ T. W. w ramach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 723/18 poinformował dłużnika (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., iż wierzyciel A. K. w odpowiedzi na pismo z dnia 18 kwietnia 2018 r. podtrzymał wniosek o prowadzenie egzekucji, kwestionując skuteczność złożonego oświadczenia dłużnika o potrąceniu wierzytelności.

/dowód: odpis pisma z dnia 20 kwietnia 2018 r. –k. 53, pismo z dnia 20 kwietnia 2018 r. –k. 54-56/

Pismem z dnia 14 maja 2018 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wezwała A. K. do zapłaty kwoty 5.178,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości sumy równowartości stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego oraz 5,5 punktów procentowych tytułem bezpodstawnego wzbogacenia oraz tytułem naprawienia szkody wyrządzonej na skutek wszczęcia postępowania egzekucyjnego o syn. Akt Km 723/18 pomimo uregulowania kosztów procesu w kwocie 4.330,20 zł, zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 marca 2018 r. sygn. akt XVI Ca 1040/17 w drodze oświadczenia o potrąceniu z dnia 5 kwietnia 2018 r. doręczonego wierzycielowi w dniu 11 kwietnia 2018 r.

/dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania –k. 64-65/

W dniu 23 kwietnia 2018 r. w ramach postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 723/18 Komornik Sądowy działający przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku przelał na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 4.682,78 zł.

/dowód: potwierdzenie przelewu –k. 95/

A. K. obecnie pracuje jako konserwator. Prowadzi gospodarstwo domowe wraz z żoną uzyskującą stały comiesięczny dochód z emerytury.

/dowód: przesłuchanie pozwanego –k. 125/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Najistotniejsze znaczenie miała w niniejszej sprawie kwestia związania Sądu orzekającego żądaniem pozwu (art. 321 k.p.c.), w tym jego podstawą faktyczną oraz rozkładu ciężaru dowodu. Zgodnie z przepisem art. 321 § 1 k.p.c., Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Oznacza to związanie Sądu nie tylko treścią żądania pozwu ale również jego podstawą faktyczną. Powód konsekwentnie wskazywał, że podstawą jego żądania jest odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego, nie zwrot nienależnego świadczenia.

Zatem w braku podstaw do uznania, że pozwany ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą stosownie do art. 415 k.c., Sąd nie mógł uwzględnić żądania pozwu, uznając że zachodzą przesłanki do zwrotu przez niego nienależnego świadczenia, czy szerzej, bezpodstawnego wzbogacenia.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego (po zmianach wprowadzonych ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. nr 43, poz. 189), rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne. Jest to wyrazem zasady, iż to strony powinny być zainteresowane wynikiem postępowania oraz że to one dysponują przedmiotem postępowania m. in. poprzez powoływanie i przedstawianie Sądowi wybranych przez siebie dowodów.

Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia Sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (orzeczenie SN z 28 kwietnia 1975 r., sygn. akt III CRN 26/75).

Zgodnie z treścią artykułu art. 415 k.c. kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia. Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są powstanie szkody, zdarzenie, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy - czyli czyn niedozwolony oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy owym zdarzeniem a szkodą.

Doktryna definiuje szkodę jako uszczerbek majątkowy lub niemajątkowy w prawie chronionych dobrach, wyrażający się w różnicy pomiędzy stanem dóbr, jaki już istniał i jaki mógłby następnie wytworzyć się w normalnej sytuacji, a stanem, jaki powstał na skutek zdarzenia, z którym to zdarzeniem ustawodawca wiąże powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej. Określenie to odpowiada teorii różnicy. Przy tym różnica aby mogła zostać zakwalifikowana jako szkoda, musi polegać na zmianie ujemnie ocenianej z punktu widzenia interesów poszkodowanego na podstawie kryteriów wprost określonych przez przepisy prawa.

W konsekwencji to powód winien był wykazać szkodę rozumianą jako uszczerbek majątkowy i niemajątkowy oraz winę pozwanego, które uzasadniałyby przyznanie jej kwoty objętej żądaniem pozwu. Przy czym artykuł 415 k.c. opiera zasadę odpowiedzialności na winie sprawcy szkody.

Współcześnie przeważa stanowisko, że należy rozdzielić zakresy winy i bezprawności, a bezprawność ujmować jako przesłankę winy. Przyjmuje się, że pojęcie winy należy odnieść jedynie do opisanego podmiotowych cech zachowania się sprawcy szkody, jednak dopiero czyn bezprawny może być oceniany w kategoriach czynu zawinionego w rozumieniu art. 415 k.c. Bezprawność czynu oznacza jego sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Bezprawnym zachowaniem się będzie więc takie, które stanowi obiektywne złamanie określonych reguł postępowania, czyli będzie sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Przez "porządek prawny" rozumie się nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, ale również nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, czyli zasad współżycia społecznego.

Nadto zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Za adekwatne, typowe następstwo określonego zachowania można więc uznać występowanie tylko takiego skutku, który daje się przewidzieć w zwykłym porządku

rzeczy, a więc takiego, który - przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego - jest charakterystyczny dla danej przyczyny, jako normalny rezultat określonego zachowania, w tym także zawinionego deliktu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 18.07.2014 r. sygn. akt I ACa 66/14).

Należy w tym miejscu podkreślić, że przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej, tj. szkoda, bezprawność działania i wina muszą wystąpić łącznie. Brak którejkolwiek z nich niweczy możliwość uznania przez Sąd, że taka odpowiedzialność zachodzi.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż powód nie wykazał bezprawności działania pozwanego, jak i winy stronie pozwanej.

Zgodnie z art. 822 k.p.c. zdanie pierwsze i trzecie komornik wstrzyma się z dokonaniem czynności, jeżeli przed jej rozpoczęciem dłużnik złoży niebudzący wątpliwości dowód na piśmie, że obowiązku swojego dopełnił albo że wierzyciel udzielił mu zwłoki. Wstrzymując się z dokonaniem czynności, komornik stosownie do okoliczności podejmie działania, które umożliwiają dokonanie czynności w przyszłości. O wstrzymaniu czynności i jego przyczynach komornik niezwłocznie zawiadomi wierzyciela. Na polecenie wierzyciela komornik niezwłocznie dokona czynności, która uległa wstrzymaniu.

Wstrzymanie się z dokonaniem czynności polega na tym, że komornik nie przystępuje do dokonania określonej czynności i czeka na polecenie wierzyciela co do dalszego prowadzenia egzekucji. Nie mogąc badać zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym (art. 804), komornik nie jest też uprawniony do podjęcia samodzielnej decyzji o umorzeniu (zawieszeniu) postępowania na skutek wykonania tego obowiązku przez dłużnika (Olimpia Marcewicz w Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom II. Art. 730-1217 pod. Red. A. Jakubecki LEX/el., 2019)

W niniejszej sprawie powód wskazywał, iż w dniu 18 kwietnia 2018 r. M. J. pełnomocnik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zwróciła się do Komornika Sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ T. W., prowadzącego postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 723/18 o wstrzymanie czynności egzekucyjnych z uwagi na oświadczenie o potrąceniu, którego skan wraz z potwierdzeniem odbioru załączyła. Nadto przesłano skan upoważnienia do składania tego rodzaju oświadczeń w imieniu spółki. Pismo to zostało przekazane przez Komornika do wiadomości dłużnika, który z kolei pismem z dnia 20 kwietnia 2018 r. wniósł o kontynuowanie prowadzonej egzekucji.

W ocenie Sądu przesłanie skanu wskazanych powyżej dokumentów nie czyni zadość wymogom art. 822 k.p.c. co do wykazania na piśmie spełnienia świadczenia. Dla uznania kserokopii za dokument niezbędne jest bowiem oświadczenie, że istnieje oryginał. Takim oświadczeniem będzie umieszczenie na kserokopii dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem opatrzone podpisem poświadczającego. Bez takowego oświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument (tak między innymi Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 7 grudnia 2016r. IACa 546/16, Sąd Najwyższy w wyroku z 16 czerwca 2000r. VCKN 59/00, z dnia 3 kwietnia 2000r. IICSK 459/08). W ocenie Sądu powyższe znajduje analogiczne zastosowanie do skanu dokumentu.

Co więcej, jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy na dzień wniesienia przez pozwanego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w dniu 9 kwietnia 2018r., powód nie złożył jeszcze oświadczenia o potrąceniu wierzytelności. Oświadczenie to zostało doręczone wierzycielowi dopiero w dniu 11 kwietnia 2018 r., Zgodnie z art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej.

Potrącenie jest czynnością materialnoprawną, dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie i wywołuje skutek w postaci wzajemnego umorzenia się wierzytelności do wysokości wierzytelności niższej (art. 498 § 2 k.c. i 499 k.c.). Oświadczenie o potrąceniu może być składane poza postępowaniem toczącym się z powództwa wierzyciela wzajemnego i podlega ogólnym przepisom co do sposobu i chwili złożenia (art. 60 i 61 k.c.). Jeżeli zostanie

złożone skutecznie, ze względu na skutek umarzający, tworzy nową treść stosunku prawnego między stronami. (zob.: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r., sygn. akt II CSK 476/12).

Przy czym pozwany zarówno na etapie postępowania przedprocesowego, jak i do zamknięcia rozprawy kwestionował skuteczność złożonego oświadczenia o potrąceniu, wskazując na brak wykazania umocowania do jego dokonania.

Z akt sprawy wynika, iż do wyżej wymienionego oświadczenia, skierowanego do pozwanego załączono pełnomocnictwo z dnia 28 kwietnia 2018 r., udzielone przez prezesa zarządu powodowej spółki (...) wraz z aktualnym odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego tejże spółki na dzień 19 kwietnia 2018 r. Tym niemniej powód nie wykazał, by do pozwanego został skierowany oryginał, czy też odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem z Krajowego Rejestru Sądowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., a nie ich kopie, na co wskazywała strona pozwana. Do akt sprawy załączono odpis oświadczenia o potrąceniu oraz odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, tym niemniej opatrzone zostały one datą 12 czerwca 2018 r. – jako datą poświadczenia za zgodność z oryginałem, a więc datą późniejszą - od nadania przesyłki do pozwanego zawierającej wymienione dokumenty. Jak wynika bowiem z potwierdzenia odbioru w dniu 10 kwietnia 2018 r. przesyłka podlegała pierwszej awizacji (k. 36).

Nadto powód pomimo posiadania informacji od pozwanego o jego wątpliwościach co do skuteczności umocowania do złożenia oświadczenia o potrąceniu, nie przedłożył na etapie postępowania egzekucyjnego pełnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego powodowej spółki, co uczynił dopiero w postępowaniu sądowym.

Zdaniem Sądu upływ czasu sam w sobie nie pozbawia waloru aktualności (zgodności) odpisu z Rejestru Przedsiębiorców ze stanem ujawnionym w KRS. Należy się jednak zgodzić, iż w sytuacji, gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości, co do zgodności odpisu ze stanem ujawnionym w Krajowym Rejestrze Sądowym, powód winien był przedłożyć odpis ze wskazaniem, że jest to stan na określony dzień. W ten sposób należy bowiem usunąć wątpliwości co do rozumienia pojęcia „aktualny” wypis z rejestru.

Tym samym pozwany nie był zobligowany do złożenia wniosku o zawieszenie, czy umorzenie prowadzonego z jego wniosku postępowania egzekucyjnego.

Wobec nieudowodnienia żądania, Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, tj. zasądzając od powoda, który przegrał spór w całości na rzecz pozwanego celowe koszty obrony, tj. koszty zastępstwa procesowego 1.800 zł.

Sygn. akt I C 1214/18

ZARZĄDZENIE

Dnia 19 sierpnia 2019 r.

1. (...)
2. (...)
3. (...)

SSR Marek Jasiński